

Till statsminister och partiordförande för Socialdemokraterna Stefan Löfven, språkrör för Miljöpartiet Isabella Lövin, språkrör för Miljöpartiet Gustav Fridolin, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, bostadsminister Peter Eriksson samt landshövding Chris Heister.

Hej,

Som kommunalråd och oppositionsråd arbetar vi varje dag för ett hållbart och fungerande samhälle. Precis som för er upptar frågor om hur vi skapar ett hållbart mottagande och en effektiv integration stora delar av vårt arbete. Under de senaste åren har vi tvingats ställa om vår kommunala verksamhet för att på kort tid erbjuda bostäder, ett socialt sammanhang, sysselsättning och utbildning till nyanlända. Vi gör det eftersom vi vill ta vårt ansvar och utifrån våra förutsättningar ta emot de som flyr undan våld och förtryck.

Det är också denna vilja att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle som får oss att skriva till er. I dagarna fick vi nämligen beskedet att kommunerna i Stockholms län ska ta emot och lösa boende för 8781 personer under 2017 och enligt beräkningar 12 250 under 2018. Samtidigt har vi en eskalerande bostadsbrist, för lite byggande och stelbenta byggregler. De nya kommuntalen tillsammans med bristande förutsättningar för bostadsbyggande gör att vi passerar gränsen för vad som är möjligt för oss att klara av. Vi vill med detta brev förklara hur vår situation ser ut, att ni försätter oss i en omöjlig situation och vad vi behöver för att ha en rimlig chans att klara vårt uppdrag.

Förra sommaren presenterade ni förslaget "Ett gemensamt mottagande av nyanlända". I praktiken har förslaget inneburit att varje kommun blev tvungna att ta emot ett antal nyanlända som länsstyrelsen fördelat utifrån statens beslut. Antalet ändras med kort varsel och vi har inte möjlighet att överklaga beslutet.

Vi förstår att era intentioner var en jämnare fördelning mellan landets kommuner och ett försök att motverka segregation. Men att ni slutade anpassa fördelningstalen till verkligheten och våra förutsättningar har fått konsekvenser. Redan idag råder akut brist på bostäder som nu har blivit kritiskt. Det är anmärkningsvärt att vi ska ordna bostäder till 31 procent av alla nyanlända när Stockholms län endast utgör 22,5 procent av befolkningen.

Före sommaren presenterade ni ytterligare ett förslag som dels innebär att vi fråntas möjligheten att placera ensamkommande minderåriga asylsökanden i andra kommuner med bättre förutsättningar, dels ett schabloniserat ersättningssystem. Tanken må även denna gång ha varit god men förslaget innebär en kraftig inskränkning av det kommunala självstyret, en ytterligare pressad bostadssituation och att ersättningarna sänks med mångmiljardbelopp. Dessa lagstiftningar, i kombination med att fördelningstalen baseras på kommuners invånarantal och arbetsmarknad och inte tillgång på bostäder, har gjort krisen akut i Stockholms län.

Det faktum att vi inte har några bostäder till vårt förfogande kanske inte spelar någon roll från ett skrivbordsperspektiv, men det spelar en avgörande roll i praktiken. När ett kommunalt är fastställt har vi två månader på oss att ordna med bostäder till ett antal nyanlända utan att ha möjlighet att påverka volymen. Detta ska göras i det län

med en av världens längsta bostadsköer samtidigt som det snarare är regel än undantag att det tar minst tio år från idé till att en bostad står nyckelfärdigt. Problemet måste ni själva ha insett när ni gav staten undantag från lagar och regler vid byggande av asylboenden. Liknande regelförenklingar eller undantagstillstånd skulle vara ytterst användbart för byggherrar men även för oss i kommunerna. När vi ber om detta möts vi av en kompakt tystnad eller en tillsägelse att vi fortsatt ska följa de regler ni själva har friskrivit er från.

Att införa tvingande lagstiftning med innebörden att vi i rekordfart måste få fram ett stort antal boenden har givetvis inte skapat fler bostäder. Däremot har det tvingat många av oss till tillfälliga baracklösningar, att samtliga hyresrätter som frigörs från allmännyttan gått till nyanlända istället för till bostadskön eller att kommuner rent av tvingats köpa bostadsrätter. Samtidigt lägger boenden i andra delar av landet ner. Detta är inte hållbart. Det är slöseri med skattebetalarnas resurser, ger sämsta möjliga förutsättningar för en fungerande integration och stänger ute andra medborgare som står i bostadskön.

Under de senaste åren har vi haft en ansträngd situation men lyckats anpassa oss till minskade resurser och förändrade planeringsförutsättningar. De nya kommuntalen tillsammans med tvångslagstiftning och en ovilja att ändra på stelbent lagstiftning gör dock ett fortsatt mottagande omöjligt. Ska vi överhuvudtaget ha möjlighet att leva upp till vårt lagstadgade ansvar behöver vi tre saker från er.

1. Bromsa utslussningen från asylboenden till kommunerna. Av landets 290 kommuner uppger 250 kommuner att de har bostadsbrist. I Stockholms län är situationen akut. Inga tvångslagstiftningar eller goda intentioner kan ändra på faktumet att vi inte har några lediga bostäder med två månaders varsel. Genomsnittlig kötid 2015 var 8,2 år och bara i dagsläget står över 550 000 personer i bostadsförmedlingens kö.
2. Ni behöver omedelbart se över vilka lagar och regler som behöver tas bort eller anpassas till snabbare bostadsbyggande och ett långsiktigt hållbart samhälle. Ledtiderna måste radikalt sänkas. Det ska inte ta mer än två år från idé till ett nyckelfärdigt boende.
3. Kommunerna behöver rätt förutsättningar såsom långsiktiga planeringsförutsättningar och möjlighet att påverka beslut som rör vår kommun. Det är inte hållbart att vi med två månaders varsel måste förse ett visst antal, som vi själva inte haft möjlighet att påverka, med bostäder. Vi ber er därför avskaffa tidigare tvångslagstiftning och förpassa de två senaste förslagen till papperskorgen.

Vi har blivit vana vid att anpassa oss till minskade resurser och planeringsförutsättningar, men det finns en gräns för hur mycket vi kan anpassa oss. Den gränsen är nu passerad. Om ni inte lyssnar till oss och anpassar förordning kommer vi inte kunna leva upp till vårt lagstadgade ansvar. Vi begär nu därför att ni inte fortsätta på inlagen väg och försöka lagstifta bort bostadsbrist och kostnader i flyktingpolitiken. Samarbeta istället med oss i kommunerna och förse oss med verktyg och möjligheter. Genom minskad byråkrati, bättre planeringsförutsättningar, regellättnader och ett tillfälligt stopp i utslussningen från asylboenden skulle förutsättningar skapas för fler bostäder, en bättre integration och ett kostnadseffektivt mottagande.

Adam Reuterskiöld (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Ekerö kommun

Leif Gripestam (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Täby kommun

Anna Rheyneuclaudes Kihlman (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Lidingö Stad

Mats Gerdau (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Nacka kommun

Parisa Liljestrand (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Vallentuna kommun

Fredrik Saweståhl (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Tyresö kommun

Lennart Kalderén (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Salems kommun

Monica Pettersson (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Värmdö kommun

Kjell Jansson (M)
Oppositionsråd i Norrtälje kommun

Fredrik Kjos (M)
Oppositionsråd i Upplands Bro

Martina Mossberg (M)
Oppositionsråd i Haninge kommun

Henrik Thunes (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Sollentuna kommun

Olle Reichenberg (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Danderyds kommun

Harry Bouveng (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Nynäshamns kommun

Pehr Granfalk (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Solna Stad

Lars Lindgren (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Vaxholms kommun

Daniel Dronjak Nordqvist (M)
Kommunstyrelsens ordförande i Huddinge kommun

Göran Nygren (M)
Gruppledare i Nykvarns kommun

Olov Holst (M)
Oppositionsråd i Sigtuna kommun

Jimmy Baker (M)
Oppositionsråd i Botkyrka kommun

Oskar Weinmar (M)
Oppositionsråd i Upplands Väsby

Marita Lärnestad (M)
Oppositionsråd i Södertälje

Michaela Fletcher (M)
Kommunstyrelsens ordföranden i Österåkers kommun